

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10 ECTS (συνολικά)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, Ειδίκευσης Γενικών Γνώσεων και Ανάπτυξης (ερευνητικών) Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4781		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρητικές, μεθοδολογικές και εμπειρικές παραμέτρους ανάλυσης και ερμηνείας της έννοιας της δημοκρατίας. Παράλληλα, θα αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις αναφορικά με τον τρόπο συγκρότησης μιας θεωρίας και του τρόπου εννοιολογικής αποσαφήνισής της, μέσα από την χρήση ερευνητικών εργαλείων που αξιοποιούνται στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Επιπροσθέτως, μέσα από την παρακολούθηση των μαθημάτων θα γίνει σαφές πώς αναπτύσσεται και διαμορφώνεται η ανάπτυξη θεωριών και εννοιών και πιο συγκεκριμένα εκείνες που σχετίζονται με τη λειτουργία και την ανάπτυξη δημοκρατικών πολιτευμάτων. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν αναπτύξει βασικές ερευνητικές και αναλυτικές δεξιότητες, καθώς και ικανότητα κριτικού (ανα)στοχασμού αναφορικά με τα προτεινόμενα εννοιολογικά εργαλεία, αλλά και τις θεωρητικές προσεγγίσεις και αναλύσεις στον χώρο μελέτης του εν λόγω επιστημονικού πεδίου.</p>

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Κριτική σκέψη
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ι. ΠΕΡΙΛΗΨΗ- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντικείμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος είναι η μελέτη θεωριών και εννοιών που εμπνέονται στο ευρύτερο πεδίο της πολιτικής επιστήμης. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος επιλέγεται μια συγκεκριμένη θεματική η οποία αναλύεται σε επί μέρους ενότητες με διεπιστημονικό τρόπο.

Αντικείμενο του σεμιναρίου, για το τρέχον ακαδημαϊκό εξάμηνο, είναι η συστηματική διερεύνηση μιας θεμελιώδους έννοιας για τη συγκρότηση των νεωτερικών πολιτικών συστημάτων: της Δημοκρατίας.

Στόχος του είναι να αναδείξει τον κατεξοχήν διεπιστημονικό χαρακτήρα στη μελέτη της έννοιας και κυρίως να εξοικειώσει τους φοιτητές με την ποικιλία των θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων όσον αφορά την ανάλυσή της.

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους έμφαση θα δοθεί στην παράμετρο της δημοκρατίας, εστιάζοντας σε επί μέρους μεταβλητές ανάλυσης του εν λόγω φαινομένου (π.χ. θεωρίες δημοκρατίας, κρίση δημοκρατίας, εκδημοκρατισμός, θεσμοί και δημοκρατία κ.ά.)

Το Μάθημα συγκροτείται από 3 επάλληλους θεματικούς άξονες και συνακόλουθα διεξάγεται σε 3 κύκλους. Αναλυτικότερα, μετά την εισαγωγική συνεδρία και γνωριμία, όπου παρουσιάζονται τα περιεχόμενα, οι θεματικοί άξονες και οι προδιαγραφές υλοποίησης του μαθήματος, ακολουθεί ο Α΄ κύκλος (3 συνεδρίες).

Ο πρώτος θεματικός άξονας περιλαμβάνει της εννοιολογικές, θεωρητικές και μεθοδολογικές προκείμενες που συγκροτούν τη δημοκρατία ως κεντρική και πολύσημη αναλυτική κατηγορία στις κοινωνικές επιστήμες. Ειδικότερα:

α) Εκκινώντας από τον κλασικό ορισμό της δημοκρατίας ως σύστημα διακυβέρνησης που «η εξουσία ανήκει στο λαό, ασκείται από το λαό ή δια του λαού και υπέρ του λαού», συνεξετάζει τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τις θεσμικές αποτυπώσεις των κρίσιμων διακυβευμάτων που προκύπτουν από τον παραπάνω ορισμό.

β) Στη συνέχεια το ενδιαφέρον μετατοπίζεται στην κανονιστική θεμελίωση και στη θεσμική συγκρότηση της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Στη συνάφεια αυτή σχολιάζονται επίσης τα κυβερνητικά συστήματα οργάνωσης και άσκησης της δημοκρατικά νομιμοποιημένης κρατικής εξουσίας (προεδρικό, κοινοβουλευτικό, ημιπροεδρικό, σύστημα της κυβερνώσας βουλής) σε ιστορική και συγκριτική προοπτική. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μορφολογία των θεσμικών πόλων (βουλή, αρχηγός κράτους, κυβέρνηση) καθώς και στη διακύμανση των μεταξύ τους σχέσεων

γ) Ο πρώτος κύκλος ολοκληρώνεται με ένα επίκαιρο αναστοχασμό αναφορικά με τις εγγενείς αντιφάσεις της δημοκρατίας, ως πολιτική αρχή καθώς και με τις προκλήσεις που καλείται να διαχειριστεί ως σύστημα διακυβέρνησης. Τέλος σχολιάζονται κριτικά οι μείζονες μετασχηματισμοί και οι θεσμικές αλλοιώσεις της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας σε ένα περιβάλλον αύξουσας διεθνοποίησης των οικονομικών και πολιτικών θεσμών και σχέσεων.

Το ενδιαφέρον των εισηγήσεων του δεύτερου άξονα επικεντρώνεται στην παράμετρο του εκδημοκρατισμού. Στο πλαίσιο αυτό θα αναλυθεί η έννοια του εκδημοκρατισμού, οι περιορισμοί που συναντώνται στη διατύπωση ενός κοινά αποδεκτού ορισμού, καθώς και οι παράμετροι/ μεταβλητές που λαμβάνονται υπόψη για τον εκδημοκρατισμό ενός πολιτεύματος. Ακολούθως, θα αναλυθούν οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις που επικεντρώνουν στην παράμετρο του εκδημοκρατισμού, αναλύοντας τη θεωρία του Huntington για τα κύματα εκδημοκρατισμού, καθώς και τις πρόσφατες θεωρίες επαναπροσέγγισης της συγκεκριμένης θεωρίας. Παράλληλα, εστίαση θα υπάρξει και σ' άλλες αντίστοιχες προσεγγίσεις όπως εκείνες των Karl & Schmitter, του Kauffmann και των Higley και Burton. Οι περαιτέρω εξειδίκευση της διαδικασίας του εκδημοκρατισμού θα υλοποιηθεί μέσα από τη διάκριση και ανάλυση των εννοιών της δημοκρατικής μετάβασης και δημοκρατικής εδραίωσης και τη συμβολή τους στην επίτευξη ενός σταθερού δημοκρατικού πολιτεύματος. Τέλος, σε εμπειρικό επίπεδο οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με τους κυριότερους δείκτες μέτρησης της δημοκρατικότητας στα σύγχρονα κράτη (π.χ. EIU, FreedomHouse, V-Dem, Alliance of Democracies).

Ο τρίτος άξονας εστιάζει στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών υπό ένα διττό πρίσμα. Πιο συγκεκριμένα, στο επίκεντρο της ανάλυσης τίθενται θεμελιώδεις αρχές του σύγχρονου συνταγματικού κράτους, όπως αυτές διαμορφώθηκαν και εξελίχθηκαν από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα μέχρι και τις μέρες μας. Με άλλα λόγια, η πραγμάτευση των εννοιών της αντιπροσώπευσης, του κοινοβουλευτισμού και του κοινωνικού κράτους δικαίου δεν περιορίζεται μόνο στο κανονιστικό τους περιεχόμενο, αλλά συμπεριλαμβάνει τη μελέτη των ιστορικών εκείνων συνθηκών που επικαθόρισαν τη γένεση και τις μεταβολές τους.

Οι ειδικότερες θεματικές που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του δεύτερου άξονα είναι οι ακόλουθες:

α) Η μετάβαση από τον πρώιμο κοινοβουλευτισμό στη σύγχρονη έννοια της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή την πορεία διαδραμάτισε η συγκρότηση της εργατικής τάξης ως πολιτικού υποκειμένου και η προϊούσα επέκταση του δικαιώματος ψήφου. Μέσα από αυτή τη διαδικασία του εκδημοκρατισμού της πολιτικής αντιπροσώπευσης τα κοινοβούλια ενίσχυαν διαρκώς τη θέση τους έναντι του θεσμού της μοναρχίας.

β) Η πορεία της ανάπτυξης του κοινοβουλευτισμού, η οποία εξελίχθηκε κατά τη διάρκεια του μακρού 19^{ου} αιώνα, διακόπηκε κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου. Συνέπεια των

κρίσεων, που προκάλεσαν ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η διεθνής ύφεση του 1929, αποτέλεσε η αποσταθεροποίηση και η κατάρρευση πολλών ευρωπαϊκών δημοκρατιών. Στο πλαίσιο αυτής της θεματικής θα εξετασθεί η έννοια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και η τάση ενίσχυσης της εκτελεστικής εξουσίας σε περιόδους κρίσης.

γ) Οι δημοκρατίες του 20^{ου} αιώνα θεμελιώθηκαν κατά βάση σε δύο πυλώνες, τον φιλελεύθερο και τον κοινωνικό. Ο πρώτος εγγυάται την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των μειοψηφιών, ενώ ο δεύτερος την αναδιανομή του πλούτου και την οικοδόμηση του κράτους πρόνοιας. Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, την πραγμάτευση της αρχής του κοινωνικού κράτους δικαίου, έμφαση θα δοθεί αφενός στο ιστορικό πλαίσιο της διαμόρφωσής της και αφετέρου στις σχέσεις ένταξης με την οικονομική ελευθερία.

II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

1. **Εισαγωγική. Παρουσίαση και υλοποίηση μαθήματος «Έννοιες και Θεωρίες».** Ανάλυση της επιλογής της έννοιας της «Δημοκρατίας» ως βασικής μεταβλητής ανάλυσης κατά το τρέχων έτος.

Ευθύμης Παπαβλασόπουλος, Αλέξανδρος Κεσσόπουλος, Γεράσιμος Κάρουλας

Α΄ ΦΑΣΗ

Ευθύμης Παπαβλασόπουλος

2. **Δημοκρατική θεωρία και πράξη: Τα θεμελιώδη διακυβεύματα**

- Η θεμελίωση και ο φορέας της κυριαρχίας: λαός ή/και έθνος
- Οι (μετα)σχηματισμοί του «δήμου»
- Η οργάνωση της συμμετοχής του λαού στην πολιτική διαδικασία και οι σημαντικότερες μορφές της.
- Τα όρια της δημοκρατικά νομιμοποιημένης εξουσίας.

3. **Η σύγχρονη δημοκρατική διακυβέρνηση**

- Ένας ιδεότυπος φιλελεύθερης αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας: Θεσμικά χαρακτηριστικά και θεμελιώδεις αρχές
- Τα κυβερνητικά συστήματα της (φιλελεύθερης) αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας: αρχέτυπα και παραλλαγές
- Προεδρική Δημοκρατία
- Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
- Ημιπροεδρική Δημοκρατία
- Κυβερνώσα Βουλή

4. **Το «μέλλον» της Δημοκρατίας: Αντινομίες και προκλήσεις**

- Αντιφάσεις, διλλήματα και διευθέτησης στο πλαίσιο της δημοκρατικής διακυβέρνησης
- Η δημοκρατία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης: μετασχηματισμοί και προκλήσεις

Β΄ ΦΑΣΗ

Γεράσιμος Κάρουλας

5. **Η έννοια του εκδημοκρατισμού I: ορισμοί, περιεχόμενο και προϋποθέσεις.**

Ανάλυση της έννοιας του εκδημοκρατισμού και δυσκολίες στην επίτευξη ενός κοινά αποδεκτού ορισμού. Κύριες προϋποθέσεις επίτευξης του εκδημοκρατισμού. Η έννοια της φιλελευθεροποίησης

6. Η έννοια του εκδημοκρατισμού II: κύριες τυπολογίες και μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Ανάλυση των κύριων τυπολογιών του εκδημοκρατισμού, όπως του Huntington, των Karl & Schmitter, του Kauffmann και των Higley & Burton.

7. Από τη δημοκρατική μετάβαση στη δημοκρατική εδραίωση. «Μετρώντας» τη δημοκρατία

Ανάλυση της βασική διάκρισης μεταξύ δημοκρατικής μετάβασης και δημοκρατικής εδραίωσης ως προϋποθέσεων επίτευξης ενός δημοκρατικού πολιτεύματος. Κύριοι τρόποι και δείκτες μέτρησης της λειτουργίας ενός δημοκρατικού πολιτεύματος

Γ ΦΑΣΗ

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος

8. Από τον πρώιμο κοινοβουλευτισμό στη σύγχρονη φιλελεύθερη δημοκρατία

- Η έννοια της τιμηματικής ψήφου και το πολιτικό μονοπώλιο της αστικής τάξης
- Η επίδραση της βιομηχανικής επανάστασης στη θεσμική λειτουργία του κράτους
- Καθολική ψήφος και ενίσχυση του ρόλου των κοινοβουλίων

9. Τα όρια του φιλελευθερισμού σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

- Η αποσταθεροποίηση των δημοκρατιών σε περιόδους κρίσης
- Μεταξύ πραξικοπημάτων και ενίσχυσης της εκτελεστικής εξουσίας
- Οικονομική κρίση και υποχώρηση του σχετικιστικού στοιχείου της δημοκρατίας

10. Το φιλελεύθερο και το κοινωνικό στοιχείο της δημοκρατίας: σχέση αμοιβαίας συμπλήρωσης ή έντασης;

- Το φιλελεύθερο στοιχείο: οικονομία της αγοράς και κατοχύρωση των δικαιωμάτων των μειοψηφιών
- Το κοινωνικό στοιχείο: αναδιανομή του πλούτου και οικοδόμηση του κράτους πρόνοιας
- Από τη μεσοπολεμική ρήξη στη μεταπολεμική συναίνεση

11. Ολοκλήρωση μαθήματος και Συμπεράσματα

Ευθύμης Παπαβλασόπουλος, Αλέξανδρος Κεσσόπουλος, Γεράσιμος Κάρουλας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με Πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="646 436 981 499">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="981 436 1315 499">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 499 981 562">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="981 499 1315 562">39 ώρες (students' workload)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 562 981 636">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας,</td> <td data-bbox="981 562 1315 636">78 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 636 981 676">Συγγραφή εργασιών</td> <td data-bbox="981 636 1315 676">133 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 676 981 712"> </td> <td data-bbox="981 676 1315 712"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 712 981 748"> </td> <td data-bbox="981 712 1315 748"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 748 981 784"> </td> <td data-bbox="981 748 1315 784"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 784 981 819"> </td> <td data-bbox="981 784 1315 819"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 819 981 855"> </td> <td data-bbox="981 819 1315 855"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 855 981 891"> </td> <td data-bbox="981 855 1315 891"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 891 981 927">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="981 891 1315 927">250 (students' workload)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες (students' workload)	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας,	78 ώρες	Συγγραφή εργασιών	133 ώρες													Σύνολο Μαθήματος	250 (students' workload)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39 ώρες (students' workload)																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας,	78 ώρες																							
Συγγραφή εργασιών	133 ώρες																							
Σύνολο Μαθήματος	250 (students' workload)																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά και ως προς τους ERASMUS φοιτητές/ τριες τα αγγλικά (μέσω των εργασιών τους).</p> <p>Η αξιολόγηση διενεργείται ως εξής: Στους φοιτητές/τριες στην αρχή του εξαμήνου ανατίθεται ένα θέμα εργασίας σε συνεργασία με τους διδάσκοντες. Οι φοιτητές μέχρι τα μέσα Ιανουαρίου οφείλουν να στείλουν τις εργασίες τους στους διδάσκοντες για αξιολόγηση. Κατά την ημέρα των εξετάσεων οι φοιτητές: α) θα παρουσιάσουν την εργασία τους και θα εξεταστούν προφορικά αναφορικά με ζητήματα της εργασίας, και β) θα ερωτηθούν για ζητήματα που αναλύθηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων του εξαμήνου.</p> <p>Η έκταση της εργασίας ανέρχεται σε 5000 λέξεις, ενώ στην εκπόνησή τους θα πρέπει να ακολουθηθούν το σύνολο των προδιαγραφών που έχουν αναρτηθεί στο elearn του μαθήματος.</p> <p>Συνολικά, επομένως, η αξιολόγηση αναλύεται ως εξής:</p> <table border="1" data-bbox="646 1556 1315 1742"> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 1556 1204 1592">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1204 1556 1315 1592">30%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1592 1204 1628">Παρουσίαση και εξέταση επί της εργασίας</td> <td data-bbox="1204 1592 1315 1628">30%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1628 1204 1704">Εξέταση επί του συνόλου της ύλης του μαθήματος</td> <td data-bbox="1204 1628 1315 1704">40%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1704 1204 1742">Σύνολο:</td> <td data-bbox="1204 1704 1315 1742">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Τα σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης ρητά και αναλυτικά αναφέρονται στο syllabus του μαθήματος (το οποίο δίδεται στους φοιτητές/ τριες και είναι διαθέσιμο και στο E-Learn του Μαθήματος, ενώ εξηγούνται αναλυτικά και από τους Διδάσκοντες στην αρχή του εξαμήνου (στην 1^η διάλεξη) και παράλληλα δίδονται όσες εξηγήσεις χρειάζονται στη διάρκεια του εξαμήνου.</p>		Συγγραφή εργασίας	30%	Παρουσίαση και εξέταση επί της εργασίας	30%	Εξέταση επί του συνόλου της ύλης του μαθήματος	40%	Σύνολο:	100%														
Συγγραφή εργασίας	30%																							
Παρουσίαση και εξέταση επί της εργασίας	30%																							
Εξέταση επί του συνόλου της ύλης του μαθήματος	40%																							
Σύνολο:	100%																							

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α΄ ΦΑΣΗ

Ευθύμης Παπαβλασόπουλος

- Ανιόλι, Γιοχάνες (2013), Ο Μετασχηματισμός της Δημοκρατίας και παρεμφερή κείμενα, εκδόσεις ΚΨΜ
- Balibar, Etienne, (1992), Les Frontieres De La Démocratie, La Decouverte Editions
- Boucher, D. – P. Kelly (ed.), (2003), Political Thinkers. From Socrates to Present, Oxford University Press.
- Berstein, S., (2007) Δημοκρατίες, αυταρχικά και ολοκληρωτικά καθεστώτα στον 20ο αιώνα, Ποιότητα,
- Crouch, Colin, (2006), Μεταδημοκρατία, Εκκρεμές
- Dahl, Robert, (2010), Περί δημοκρατίας, Ψυχογιός.
- Dahl, Robert (2006) [1956]. A Preface to Democratic Theory. Chicago: University of Chicago Press
- Dahrendorf, Ralf. (1975) The Crisis of Democracy, Report on the Governability of Democracies to the Trilateral Commission. Excerpts of remarks by Ralf Dahrendorf on the governability study, New York University Press.
- Γκιντενς, Α., (1998), Ο τρίτος Δρόμος, Πόλις.
- Lipset Seymour Martin (1959) "Some Social Requisites of Democracy: Economic Development and Political Legitimacy.", The American Political Science Review Volume 53, Issue 1: 69-105.
- Lively, John Frederick (1975), Democracy, Blackwell,
- MacPherson Crawford Brough, (1994), Η ιστορική πορεία της φιλελεύθερης δημοκρατίας, Γνώση
- Offe, Claus, (1984), Contradictions of the Welfare State, Hutchinson, Habermas, Jurgen (1976). Legitimation Crisis. Polity Press
- Pateman Carole, (1970), Participation and Democratic Theory, Cambridge University Press
- Ρανσιέρ, Ζακ, (2010), Το Μίσος Για Τη Δημοκρατία. Πολιτική, δημοκρατία, χειραφέτηση, Πεδίο
- Schmidt, M. ,(2004) Θεωρίες της Δημοκρατίας, Σαββάλας,
- Schwarzmantel, John (2005) Για μια δημοκρατική πολιτεία. Ταυτότητα και συμμετοχή, Κριτική
- Siedentop Larry (2002), Δημοκρατία Στην Ευρώπη Εκδόσεις: Θεμέλιο
- Σουμπέτερ, Γιόζεφ Άλοϊς,(2006) Καπιταλισμός, Σοσιαλισμός & Δημοκρατία, Παπαζήσης
- Φουκουγιάμα. Φράνσις. (1992,) Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος, Λιβάνης
- Χελντ Ντέιβιντ (1995), Μοντέλα δημοκρατίας, Στάχυ

Β΄ ΦΑΣΗ

Γεράσιμος Κάρουλας

- Αλιβιζάτος, Ν. (1983), *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση (1922-1974): όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Ανθόπουλος, Χ. και Κοντιάδης, Ξ. (επιμ.) (2008), *Κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος*, Αθήνα: Παπαζήσης
- Βεργόπουλος, Κ. (1985). Οικονομική κρίση και εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα και στον ευρωπαϊκό νότο. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 58(58), 92-130. doi: <http://dx.doi.org/10.12681/grsr.806>
- Best, H. and Higley, J. (eds.) (2014), *Political Elites in the transatlantic crisis*, Basingstoke: Palgrave – Macmillan.
- Διαμαντούρος, Π., & Πετρονότη, Μ. (1983). 1974: Η μετάβαση από το αυταρχικό στο δημοκρατικό καθεστώς στην Ελλάδα: Προέλευση και ερμηνεία μέσα από μία νοτιο-ευρωπαϊκή προοπτική. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 49(49), 52-87. doi: <http://dx.doi.org/10.12681/grsr.181>
- Δρίτσα, Μ. (1979). Πολιτική πελατεία: Γενική ανασκόπηση και εναλλακτικά στοιχεία. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 36(36-37), 402-426. doi: <http://dx.doi.org/10.12681/grsr.466>
- Dogan, M. και Higley, J. (eds.) (2003), *Elites, Crises, and the Origins of Regimes*, Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.
- Dye T. R. Zeigler L. H. & Schubert L. (2016). *The irony of democracy: an uncommon introduction to american politics* (Seventeenth). Cengage Learning.
- Etzioni Halevy, E. (Ed.). (1997). *Classes and Elites in Democracy and Democratization: A Collection of Readings* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203765173>
- Zielonka, J. (ed.), *Democratic Consolidation in Eastern Europe Volume 1: Institutional Engineering*, Oxford: Oxford University Press.
- Higley, J. και Burton, M. (2006), *Elite Foundations of Liberal Democracy*. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers.
- Huntington, S. P. (1991), *The Third Wave: democratization in the Late Twentieth Century*. Oklahoma: University of Oklahoma Press.
- Levitsky, S., & Ziblatt, D. (2018). *How democracies die*. First edition. New York, Crown.
- Linz Juan J. and Alfred C. Stepan. 1996. *Problems of Democratic Transition and Consolidation : Southern Europe South America and Post-Communist Europe*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Karl, T., & Schmitter, P. (1991). What Democracy Is...and Is Not. *Journal of Democracy*, 2(3), 75-88.
- Kauffmann, G. (2021), Democratization, available at: <https://www.britannica.comhttps://www.britannica.com/topic/democratization>
- Λυριντζής, Χ., Νικολακόπουλος, Η. και Σωτηρόπουλος, Δ. (επιμ.) (1996), *Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- McFaul, M. (2002). The Fourth Wave of Democracy and Dictatorship: Noncooperative Transitions in the Postcommunist World. *World Politics* 54(2), 212-244.
- Μακρής, Σ. (2002), *Στρατός και Πολιτική στη Νότια Ευρώπη: Η πολιτική Στρατηγική της Ελληνικής Δημοκρατικής Μετάβασης και το Δόγμα της Ισχυράς Εκτελεστικής Εξουσίας*, Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μακρής, Σ. (1999). Ο ρόλος του στρατού στη δημοκρατική μετάβαση/σταθεροποίηση της Νότιας Ευρώπης: Πορτογαλία, Ελλάδα και Ισπανία μέσα από τη συγκριτική

προοπτική. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 100(100), 173-194. doi: <http://dx.doi.org/10.12681/grsr.756>

- Morlino, L. (1998), *Democracy Between Consolidation and Crisis: Parties, Groups and Citizens in Southern Europe*, Oxford: Oxford University Press.
- Morlino, L. (1995). Consolidation and Party Government in Southern Europe. *International Political Science Review / Revue Internationale de Science Politique*, 16(2), 145–167. <http://www.jstor.org/stable/1601456>
- Piattoni S.(eds.) (2001), *Clientelism, interests and democratic representation: the European experience in historical and comparative perspective*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Pridham, G. (ed.) (1990) *Securing Democracy Political Parties and Democratic Consolidation in Southern Europe*, London and New York: Routledge.
- Przeworski, A. (1986). Some Problems in the Study of the Transition to Democracy. In G. O'Donnell, P. C. Schmitter, & L. Whitehead (Eds.), *Transitions From Authoritarian Rule: Comparative Perspectives* (Vol. 3). The Johns Hopkins University Press.
- Przeworski, A. (1991). *Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe and Latin America*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmidt, M. (2004), *Θεωρίες της Δημοκρατίας*, Αθήνα: Σαββάλας
- Τζώρτζης Γ. (2015). Μετάβαση στη δημοκρατία και καθεστωτικός μετασχηματισμός: αναζητώντας μια εναλλακτική εξήγηση της διαδικασίας εκδημοκρατισμού. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 8, 171–206. <https://doi.org/10.12681/sas.723>
- Χρυσόγονος, Κ. (2011), *Η "μεγάλη πορεία" προς την αποθέσμιση : Ο εκφουδαρχισμός του ελληνικού πολιτικού συστήματος*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Γ' Φάση

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος

- Berlin, I. (2001). *Τέσσερα δοκίμια περί ελευθερίας*, μτφ. Παπαδημητρίου Γ., Scripta, Αθήνα.
- Kelsen, H. (1998). *Περί της ουσίας και της αξίας της δημοκρατίας*, μτφ. Κυπραίος Μ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Αλιβιζάτος, Ν. (2011). Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία, 1800-2010, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα.
- Διαμαντούρος, Ν. Π. (1984). «Η εγκαθίδρυση του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα και η λειτουργία του κατά τον 19ο αιώνα». Στο Τσαούσης Δ. Γ. (επιμ.), *Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19ου αιώνα*, Εκδόσεις Εστία, Αθήνα, σσ. 55-71.
- Ελευθερίου, Κ. (2021). Το Πολιτικό Κόμμα, Εκδόσεις Ινστιτούτο Εναλλακτικών Πολιτικών, Αθήνα.
- Καμτσίδου, Ιφ. (2011). Το κοινοβουλευτικό σύστημα. Δημοκρατική αρχή και κυβερνητική ευθύνη, Εκδόσεις Σαββάλα, Αθήνα.
- Κεσσόπουλος, Αλ. (2018). *Η αυτοκτονία του δήμου. Πολιτική κρίση και συνταγματικός λόγος στη Βαϊμάρη*, Εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα.
- Κεσσόπουλος, Αλ. (2023). «Κράτος και θεσμοί αντιπρόσωπευσης». Στο Ελευθερίου Κ., Τσίρμπας Γ., Κολιαστάσης Π., Καναούτη Σ. (επιμ.), *Εισαγωγή στην πολιτική επιστήμη*, Αθήνα: Gutenberg

- Κωτσονόπουλος, Λ. (2016). Η χαμένη συναίνεση. Κοινωνικό κράτος, Καπιταλισμός, Δημοκρατία, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα.
- Μάνεσης, Αρ. (1980α). «Το Συνταγματικόν Δίκαιον ως τεχνική της πολιτικής ελευθερίας». Στο Μάνεσης Αρ., Συνταγματική θεωρία και πράξη (I), Εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, σσ. 11-61.
- Μάνεσης, Αρ. (1980β). «Η δημοκρατική αρχή εις το Σύνταγμα του 1864». Στο Μάνεσης Αρ., Συνταγματική θεωρία και πράξη (I), Εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, σσ. 65-117.
- Μάνεσης, Αρ. (1980γ). «Η κρίση των θεσμών της φιλελεύθερης δημοκρατίας και το Σύνταγμα». Στο Μάνεσης Αρ., Συνταγματική θεωρία και πράξη (I), Εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, σσ. 543-574.
- Μουζέλης, Ν. (2021). «Η πορεία του ελληνικού κοινοβουλευτισμού». Στο Λιάκος Αντ. (επιμ.), 1821 – Διακόσια χρόνια ιστορίας. Η δημοκρατική παράδοση, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, σσ. 62-69.
- Πετρίδης, Π. (1992). Πολιτικές δυνάμεις και συνταγματικοί θεσμοί στη νεώτερη Ελλάδα (1844-1940), Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.
- Σβώλος, Αλ. (2008). Το νέον Σύνταγμα και αι βάσεις του πολιτεύματος, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή.
- Στεργίου Αγ. (2023). Κοινωνικά δικαιώματα. Γι' έναν κόσμο λιγότερο άνισο, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.
- Σωτηρέλης, Γ. (2003). Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα, 1864-1909. Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα.
- Σωτηρέλης, Γ. (2021α). «Η παραγνωρισμένη Επανάσταση. Το 1862 ως προέκταση και ολοκλήρωση του 1821». Στο Λιάκος Αντ. (επιμ.), 1821 – Διακόσια χρόνια ιστορίας. Η δημοκρατική παράδοση, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, σσ. 70-81.
- Σωτηρέλης, Γ. (2021β). «Η ιδιαιτερότητα και η σημασία του Συντάγματος του 1864 ως θεμελίου της πρώτης δημοκρατικής και κοινοβουλευτικής μας παράδοσης». Στο Κύρκος, Χ. (επιμ.), Το Σύνταγμα του 1864: 150 χρόνια μετά, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Αθήνα, σσ. 15-21.
- Τσουκαλάς, Κ. (1999). Κοινωνική ανάπτυξη και κράτος. Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου στην Ελλάδα, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα.
- Χριστόπουλος, Δ. (2022). Ταξίδι στο κράτος. Κυριαρχία, δίκαιο, δικαιώματα, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα.
- Χρυσόγονος, Κ. (2020). Πολιτειολογία. Το κράτος ως μορφή οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.
- Χρυσόγονος, Κ. (2023). Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.